

"АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ"

Основно училище

Утвърждавам:

Красимир Ангелов

Директор

Заповед № 117/27.10.2021 г.

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА

ПРИБЩАВАНЕ

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

УЧЕБНА 2021-2022 ГОДИНА

Програма е приета на заседание на Педагогическия съвет на 27.10.2021 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности на учениците от уязвими групи, както и ефективно прилагане на училищни политики във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Приобщаващото образование означава, че всички ученици, независимо от техните силни и слаби страни, са част от училищната общност. То цели да осигури смислово участие, постижения и успех за всички деца, съобразно с потребностите и силните им страни, с което да се подпомогне овладяването на важни житейски и социални умения. Приобщаването предполага равни възможности за участие и научаване т.е. децата да получават адекватна подкрепа да учат, да развият пълния си потенциал, да се сближат с другите, да се чувстват приети и ценени и да преживяват успех в ученето и живота.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Анализ на училищната среда

В ОУ “Алеко Константинов“ се обучават ученици от различни националности, с различни вероизповедания и различни традиции. Срещата с различни култури може да се окаже трудна, ако не се полагат целенасочени усилия за формиране на умения за общуване, за толерантност към другите.

Ключова роля на образованието е приобщаването на учениците, независимо от техния социално-икономически статус и интелектуалните им умения, както и тези със специални образователни потребности. Основна дейност за достъп до качествено образование е обхващането на децата с увреждания в образователната система и изграждането на подкрепяща среда за тяхното развитие.

Програмата за равни възможности и приобщаване на учениците включва: принципите на приобщаващото образование, реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички ученици, които имат необходимост от такива в ОУ “Алеко Константинов”, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Под **уязвими групи** се разбира деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изяви

дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежанци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

На учениците от ОУ “Алеко Константинов“ се осигурява обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Общата подкрепа означава превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето, както и дарбите и талантите. В ЗПУО допълнителната подкрепа е насочена към деца със СОП, деца в риск, деца с хронични заболявания и деца с дарби и таланти.

Подкрепата за личностно развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

За организиране и координиране на процеса на подкрепа на личностното развитие в ОУ “Алеко Константинов” в началото на учебната година е определен координатор, който координира работата на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците и дейностите с педагогическите специалисти във връзка с Наредбата за приобщаващото образование. Координаторът има следните функции:

- Обсъжда с педагогическите специалисти техните наблюдения и анализи по отношение обучението и развитието на учениците;
- Координира дейността на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците, включително работата им с родителите;
- Организира и координира дейностите във връзка с провеждането на събеседването и насочването на ученика в определен клас на малолетни и непълнолетни чужденци, търсещи или получили международна закрила, при приемането им за обучение в училището.

2.1 Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява при постъпването на ученика в училище, съобразно индивидуалните му потребности. Тя е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището за развиване на потенциала на всеки ученик.

Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
2. Екипна работа между учителите;
3. Допълнително обучение по учебни предмети;
4. Консултации по учебните предмети;
5. Кариерно ориентиране на учениците;
6. Занимания по интереси;
7. Библиотечно-информационно обслужване;
8. Грижа за здравето;
9. Поощряване с морални и материални награди;
10. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
11. Дейности, организирани от учениците от Училищния парламент.

2.2. Осигуряване на допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик. Оценката на способностите се извършва от специално определен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- деца с хронични заболявания
- деца в риск

За извършване на оценка на индивидуалните потребности на ученици с изявено дарби родителят представя и документи, удостоверяващи постиженията, класирания на призови места в състезания, олимпиади и др.

Оценяването на индивидуалните потребности на ученици, които не владеят български език, се извършва на езика, който детето владее най-добре, като се използва преводач, осигурен от родителя.

Оценката на индивидуалните потребности на учениците, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие. Оценяват се познавателното развитие, комуникативните умения, социалните умения, физическото развитие, психичните реакции, семейното функциониране.

Оценката на индивидуалните потребности на учениците с хронични заболявания се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие. Оценява се здравословното състояние на ученика и влиянието му върху обучението.

Оценката на индивидуалните потребности на учениците в риск се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие. Оценяват се рисковите и защитни фактори в ситуацията на ученика и неговата среда.

Оценката на индивидуалните потребности на учениците с изявени дарби се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие. Оценяват се конкретните области на изявените дарби и способности.

Оценката на индивидуалните потребности на учениците, за които има индикация, че са със специални образователни потребности, се извършва в срок до 3 месеца от началото на учебната година.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

Изграждане на позитивен организационен климат и на подходяща психологическа среда

- Създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес.
- Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците.
- Организиране на дейности за превенция на агресията.
- Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда и адекватно решаване на възникнали конфликтни ситуации.
- Осъществяване на ефективно взаимодействие с родителите на ученици с обучителни затруднения и на ученици с проблемно поведение за приобщаване към средата на училището.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Определяне на координатор на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците	до 01.10.2021	директор	
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	Учебна 2021-2022 година	педагогически съветник, учители	
Екипна работа на учителите от даден клас	Учебна 2021-2022 година	класни ръководители, учители	при необходимост
Дейности на училищната библиотека: <ul style="list-style-type: none"> • Ден на книгата и авторското право; • Ден на детската книга; • Участие в национална библиотечна седмица и др. 	Учебна 2021-2022 година	библиотекар	по план на библиотеката
Организиране на дейности по интереси - клубове	Учебна 2021-2022 година	Педагогически специалисти	
Организиране на дейности за превенция на насилието и проблемното поведение: <ul style="list-style-type: none"> • Ден на толерантността; • Анти СПИН кампания; • Кампания Вместо Дрога; • Седмица за противодействие на тормоза между учениците. 	Учебна 2021-2022 година	педагогически съветник	

Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от 3 до 7 клас	Учебна 2021-2022 година	педагогически съветник, кариерен консултант	
Идентифициране на ученици със СОП	Учебна 2021-2022 година	класни ръководител, учители, ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици със СОП	Учебна 2021-2022 година	екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултации	Учебна 2021-2022 година	педагогически съветник	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	Учебна 2021-2022 година	директор, зам.- директор, учители	по план за превенция на отпадането
Мотивиране на учениците за участието в състезания и олимпиади	Учебна 2021-2022 година	Педагогически специалисти	
Стимулиране участието на учениците в училищни тържества, концерти и кампании на Училищния парламент	Учебна 2021-2022 година	Педагогически специалисти	
Стимулиране участието на учениците като автори в издаването на училищния вестник	Учебна 2021-2022 година	учители	
Награждаване на ученици	Учебна 2021-2022 година	директор, заместник- директори	при и по определен повод за поощрение
Обучение на педагогическите специалисти за запознаване с принципите на приобщаващото образование	Учебна 2021-2022 година	Директор	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	Учебна 2021-2022 година	Директор	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.